

Okruhy ke státní závěrečné zkoušce
Edukace jedinců s poruchami chování
2006/07

1. **Etopedie a její pojetí v systému speciální pedagogiky, předmět etopedie, teorie a praxe etopedie, terminologie etopedie, její vývoj, odlišnosti, trendy**
b) Rizika socializačního procesu u jedince s dispozicí k poruše emocí a chování
2. **Vývoj přístupů k jedincům s poruchami emocí a chování v kontextu speciální pedagogiky – medicínský, sociální, biopsychosociální model**
b) Problematika záškoláctví – rizikový faktor sociálního vylučování
3. **Edukace jedinců s dispozicí k poruchám emocí a chování v kontextu inklusivní pedagogiky**
b) Alternativní tresty uplatňované u mladistvých
4. **Teoretická východiska konceptů prevence, intervence a rehabilitace poruchy emocí a chování**
b) Sebehodnocení dítěte s dispozicí k poruchám emocí a chování – význam pro přístup ke vzdělání
5. **Reflexe psychologických a pedagogických teorií v konceptech prevence, intervence a rehabilitace poruchy emocí a chování**
b) Vývoj poruchy chování
6. **Praktické uplatnění psychologických a pedagogických teorií ve školách a školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy, koncepční přístup, režimová opatření**
b) Význam klíčové osoby pro podporu socializace dítěte s dispozicí k poruše emocí a chování
7. **Systemický koncept edukace dětí s dispozicí k poruše emocí a chování – cíle, prostředky**
b) Charakteristiky dítěte s dispozicí k poruše emocí a chování
8. **Edukace dětí s dispozicí k poruchám emocí a chování v kontextu osobnostního pojetí**
b) Strategie řízení chování ve třídě - TOP technika
9. **Charakteristika jedince s dispozicí k poruchám emocí a chování – individuální a sociální rozměr chování; specifika u jedince s PCH, problematika socializačního procesu**
b) Bodový systém hodnocení chování
10. **Individuální a sociální kauzální faktory poruchy emocí a chování; vývoj poruchy emocí a chování;**
b) Právní rámec pro výkon ústavní a ochranné výchovy, náhradní rodinná péče.
11. **Problematika edukace jedinců s poruchami emocí a chování – integrace a inkluze v hlavním proudu vzdělávání, edukace v segregovaném prostředí, mezinárodní srovnání.**
b) Institut ústavní a ochranné výchovy
12. **Problematika kriminality mladistvých – součinnost školy při vyšetřování, otázky trestní odpovědnosti dětí a mladistvých**
b) Role sociálního pracovníka při podpoře edukace dítěte s dispozicí k poruše emocí a chování
13. **Probace a mediace v případech mladistvého pachatele, alternativní tresty**
b) Sebehodnocení a jeho význam při edukaci dítěte s dispozicí k poruše emocí a chování
14. **Závislostní chování – specifika prevence, vývoj, intervence a rehabilitace v individuální a sociální rovině, vliv závislostního chování na edukaci**
b) Peer programy při podpoře edukace dětí s dispozicí k poruše emocí a chování
15. **Agresivní chování – specifika prevence, intervence a rehabilitace v individuální a sociální rovině, vliv agresivního chování na edukaci**
b) Rizikové faktory v životě dětí pro zvýšenou vnímavost k rozvoji poruch emocí a chování
16. **Porucha řízeného chování - specifika prevence, intervence a rehabilitace v individuální a sociální rovině, vliv poruchy řízeného chování na edukaci**
b) Perspektivní orientace edukace dítěte s poruchou emocí a chování
17. **Edukace jedinců s dispozicí k poruše chování a s poruchou chování ve středisku výchovné péče.**
b) Význam hodnocení pro podporu žádoucího chování – formy hodnocení a jejich užití
18. **Edukace jedinců s dispozicí k poruše chování a s poruchou chování v rodině**
b) Spolupráce školy a rodiny při podpoře dítěte s dispozicí k poruše chování
19. **Edukace jedinců s poruchou chování v segregovaném edukačním prostředí**
b) Porucha emocí a chování – srovnání definic školské a sociální
20. **Edukace jedinců s poruchami chování ve výkonu trestu – resocializační program, program zacházení**
b) Kázeňský systém v edukačním prostředí
21. **Role nevládních organizací při edukaci jedinců s dispozicí k poruše chování (CESOP, Podané ruce, Dům na půli cesty ...)**
b) Cíle diagnostického procesu v DDÚ, v DÚM

Literatura

- ATKINSON, R., L.: *Psychologie*, 2. Vyd., Portál, Praha, 2003. s.751, ISBN 80-7178-640-3
- BĚHOUNKOVÁ, L., VOJTOVÁ, V.: *Artefiletika jako strategie rozvoje sociálních kompetencí rizikové mládeže*, diplomová práce, PF MU, Brno, 2004
- BENDL, S. *Strašidlo nekázně*. Praha: TH, 1998. ISBN 80-86065-13-8
- BLAŽEK, B. *Tváří v tvář obrazovce*. Praha: Slon, 1995. ISBN 80-85850-11-7
- ELLIOTT, J.; PLACE, M: *Dítě v nesnázích*, 1.vyd., Havlíčkův Brod: Grada, 2002. ISBN 80-247-0182-0
- KOLÁŘ, M. *Bolest šikanování*. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-513-X
- KŘIVOHLAVÝ, J. *Psychologie zdraví*. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-774-4
- LAZAROVÁ, B. *První pomoc při řešení výchovných problémů*. Praha: Agentura Strom, 1998. ISBN 80-86106-00-4
- MATOUŠEK, O. *Rodina jako instituce a vztahová síť*. Praha: Slon, 1997. ISBN 80-85850-24-9
- MATOUŠEK, O., KROFTOVÁ, A. *Mládež a delikvence*. 2. vyd. Praha: Portál, 2003. 340 s., ISBN 80-7178-771-X.
- NERAD, J. M., NERADOVÁ, L. *Drogy a mýty*. Olomouc: Votobia, 1998. ISBN 80-7198-309-8
- NEŠPOR, K. *Návykové chování a závislost*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-432-X
- NĚMEC - BODLÁKOVÁ. *Prevence zneužívání návykových látek*. Praha: Poly, 1996.
- OAKLANDER, V. *Třinácté komnaty dětské duše*. Dobříš: Drvoštěp, 2003. ISBN 80-903306-0-6
- ONDRÁČEK, P. *Františku, přestaň konečně zlobit, nebo...* Praha, ISV nakladatelství, 2003. 170 s., ISBN 80-86642-18-6
- PORTMANNOVÁ, R. *Jak zacházet s agresivitou*. Praha: Portál, 1996. ISBN 80-7174-094-4
- POTHE, P. *Dítě v ohrožení*. Praha: G plus G, 1996. ISBN 80-901896-5-2
- PRESL, J. *Drogová závislost*. Praha: Maxdorf, 1994. ISBN 80-85800-18-7
- PRŮCHA, J. *Multikulturní výchova: Teorie – praxe – výzkum*. Praha: ISV, 2001. ISBN 80-85866-72-2
- RHODES, T. *Terénní práce s uživateli drog – zásady a praxe*. Blansko: Podané ruce, 1999. ISBN 80-85834-71-5
- ŘEZNÍČEK, I. *Metody sociální práce*. Praha: Slon, 2000. ISBN 80-85850-00-1
- ŘÍČAN, P. *Cesta životem*. 2. Přepracované vyd. Praha: Portál s.r.o. 2004. ISBN 80-7178-829-5
- ŘÍČAN, P. *Agresivita a šikana mezi dětmi*. Praha: Portál, 1995. ISBN 80-7178-049-9
- STŘELEC, S.: *Studie z teorie a metodiky výchovy II*, 1. Vyd. MU Brno, 2005. ISBN 80-210-3687-7
- VOJTOVÁ, V. Chování žáků jako edukační problém, in: Střelec, S.: *Studie z teorie a metodiky výchovy II*, 1. Vyd. MU Brno, 2005. ISBN 80-210-3687-7
- VOJTOVÁ, V. *Kázeňská politika školy*, in: Komenský, roč.129, 3./2005, ISSN 0323-0449
- VOJTOVÁ, V. *Kapitoly etopedie I., Přístupy k poruchám emocí a chování v současnosti*. 1.vyd. MU Brno, 2004, ISBN 80-210-532